GIMNASTIČKI SAVEZ SRBIJE
SAVEZ ZA ŠKOLSKI SPORT SRBIJE

ŽENSKA SPORTSKA GIMNASTIKA

PRAVILNIK ZA OCENJIVANJE OBAVEZNIH SASTAVA NA ŠKOLSKIM SPORTSKIM TAKMIČENJIMA

2024. godina

PRAVILNIK ZA OCENJIVANJE OBAVEZNIH SASTAVA

Član 1.

PRAVILA ZA UČENICE (U DALJEM TEKSTU TAKMIČARKE)

PRAVA TAKMIČARKE

Svaka takmičarka mora biti upoznata sa Pravilnikom o ocenjivanju i ponašati se prema pravilima.

Takmičarki se garantuje pravo na:

- Korektno i fer suđenje,
- Javno dobijanje ocene odmah nakon njene izvedbe,
- Dobijanje zvaničnog biltena sa ostvarenim rezultatima.

Korišćenje sprava:

- Dodatna strunjača, uz dozvolu vrhovne sutkinje, ne može se pomerati tokom izvođenja sastava.
- Dozvoljeno je postavljanje odskočne daske na strunjaču.

Sa dozvolom vrhovne sutkinje, takmičarka može ponoviti ceo sastav, ako je bio prekinut iz drugih razloga, a ne krivicom takmičarke.

Zagrevanje:

Početak i kraj zagrevanja signalizira osoba zadužena od strane tehničkog organizatora. Ako se u tom trenutku takmičarka sprema za preskok, ili je još uvek na spravi, može završiti započet sastav ili preskok.

OBAVEZE TAKMIČARKI

Gimnastička oprema

- Takmičarka mora nositi korektnu sportsku, neprovidnu opremu ili dres (triko) može i iz jednog dela sa helankama do članka.
- Može nositi helanke iste boje kao dres do članka, ispod ili preko dresa.
- Dekolte napred i na leđima mora biti prigodan.
- Dres može biti sa ili bez rukava (bretele 2cm.).
- Donji deo dresa ne može biti izrezan iznad kukova. Ukoliko je dres sa nogavicama, njihova dužina ne može biti duža od 2cm ispod zadnjice.
- Dres mora biti identičan za celu ekipu.
- Nikakav nakit ne može se nositi izuzev malih fiksnih minđuša.
- Sunđeri na kukovima ili na nekom drugom mestu nisu dozvoljeni.
- Kožice su dozvoljene na dvovisinskom razboju, bandaž mora biti bež boje.

- Nošenje gimnastičkih patika je dozvoljeno.

PRAVILA ZA TAKMIČARKE

- Na početku i po završetku sastava takmičarka se mora na adekvatan način predstaviti podizanjem jedne ili obe ruke vrhovnoj sutkinji na spravi.
- Mora pratiti znak vrhovne sutkinje za početak sastava.
- Mora početi sastav u roku od 30 sekundi od datog znaka.
- Mora napustiti spravu odmah nakon završetka sastava.
- Nakon pada mora u određeno vreme nastaviti sastav.
- Mora izbegavati bilo kakvo nedisciplinovano ponašanje.
- Mora imati prisustvo trenera na dvovisinskom razboju tokom celog sastava
- Može na kratko napustiti salu (takmičenje) uz odobrenje vrhovne sutkinje.
- Ne može razgovarati sa sutkinjama tokom takmičenja.
- Mora prisustvovati proglašenju rezultata.

Član 2.

PRAVILA ZA TRENERE (NASTAVNIKE)

PRAVA I OBAVEZE NASTAVNIKA (U DALJEM TEKSTU TRENERA)

Svaka ekipa koja nastupa na takmičenju **mora** imati trenera pored sprave. Trener mora biti nastavnik ili profesor škole koju predstavlja.

Svaki trener mora znati Pravilnik o ocenjivanju i ponašati se u skladu sa pravilima. Treneri se moraju ponašati fer i sportski za vreme takmičenja, a posebno na spravama, tokom promene sprava i proglašenju rezultata. Trener dostavlja redosled nastupa na takmičenju.

Treneru je dozvoljeno:

- Da asistira takmičarke tokom zagrevanja na svim spravama,
- Na preskoku priprema dasku i stoji kod doskoka u slučaju pada,
- Da skloni dasku kod naskoka na razboj i gredu,

Treneru nije dozvoljeno:

- Da daje signale takmičarkama,
- Ometa pogled sutkinjama,
- Da razgovara sa sutkinjama,
- Da odugovlači takmičenje.

Broj trenera u sali:

- minimum 1 a maksimum 2 trenera , ukoliko se nastupa sa ekipom,
- 1 trener, ukoliko nastupaju pojedinke.

Član 3.

PRAVILA ZA SUTKINJE, SASTAV KOMISIJA I DONOŠENJE KONAČNE OCENE

PRAVILA ZA SUTKINJE

Sve sutkinje moraju imati položen sudijski ispit za važeći Olimpijski ciklus (najmanje za nacionalne sudije C programa, Pravila za sudije GSS). Sutkinja može biti nastavnik škole.

Sutkinje imaju obavezu da:

- Prisustvuju sudijskom sastanku sat vremena pre početka takmičenja,
- Budu tačne,
- Nose propisanu uniformu (tamno plavo (crno) odelo – suknju ili pantalone i belu bluzu),
- Da se pripremi za suđenje,
- Ocenjuje svaki sastav pravilno, brzo i objektivno, fer i uvek u korist takmičarke.

Tokom takmičenja sutkinja ne sme:

- Da napušta svoje mesto bez saglasnosti Vrhovne sutkinje,
- Da kontaktira ili diskutuje sa drugim osobama (sutkinjama, nastavnicima).

Svaka sutkinja je u potpunosti samostalno odgovorna za svoju ocenu. U slučaju intervencije Vrhovne sutkinje, sutkinja ima pravo da obrazloži svoju ocenu, da se složi ili ne sa predloženim izmenama, ali i da postupi po instrukcijama Vrhovne sutkinje.

SASTAV SUDIJSKIH KOMISIJA I NAČIN RADA SUTKINJA

- Na svakoj spravi ocenjuju četiri, tri ili dve sutkinje(zavisi od nivoa takmičenja). Jedna sutkinja je **vrhovna** -D sutkinja i odgovorna za ocenjivanje D, a ostale su **bodovne** - E sutkinje). Vrhovna sutkinja može obavljati i funkciju bodovne sutkinje.
- Vrhovna sutkinja se nalazi pod uglom od 90° u odnosu na osu sprave, a bodovne se raspoređuju sa leve i desne strane vrhovne sutkinje.
- Sutkinje samostalno donose ocenu i saopštavaju je vrhovnoj sutkinji, koja izračunava konačnu ocenu.
- Izuzetno, uz saglasnost organizatora, komisiju može činiti samo jedna sutkinja(sa I i II kategorijom) .

DONOŠENJE KONAČNE OCENE

Ocena na svakoj spravi se sastoji od 2 posebne ocene: D ocene i E ocene.

D OCENA je ocena za sadržaj (vrednost) sastava ili preskoka. Svaka element ili skup elemenata u obaveznom sastavu nosi određenu vrednost (izraženu u bodovima) koje se nalaze u tabeli opisa sastava. Sabiranjem njihovih vrednosti dobija se D ocena, koja može da iznosi maksimalno 5.00 bodova. Ukoliko se neki elemenat ne izvede, izvede se sa greškom ili uz asistenciju, D ocena se umanjuje za vrednost nepriznatog elementa.

E OCENA se dobija kao prosečna ocena bodovnih sudija i podrazumeva ocenu za izvedbu. Takmičarka za savršenu izvedbu može dobiti maksimalno 10.00 bodova. Za greške u izvedbi, sutkinje dodeljuju odbitke za opšte greške i specifične greške na spravama

Konačna ocena se dobija sabiranjem D i E ocene. Ukupni **rezultat u višeboju** se dobija sabiranjem konačnih ocena dobijenih na svim spravama.

KONAČNA OCENA

Konačna ocena dobija se sabiranjem D i E ocene.

Primer:

D ocena – 4.00

E ocena – 8.90 (Sudija 1 – 9.00, Sudija 2 – 8.80)

Konačna ocena – 4.00 + 8.90 = 12.90

Rezultat ekipe se izračunava tako što se sabiraju tri najveće ocene na svakoj spravi, a zatim se sabira rezultat ekipe na svakoj spravi. Tako se određuje ekipni plasman na takmičenju.

RUKOVODSTVO TAKMIČENJA

Članovi komisije koja rukovodi takmičenjem su: rukovodilac takmičenja, vrhovna sutkinja i predstavnik domaćina. Rukovodstvo takmičenja reaguje na nepravilnosti u vezi sa sprovođenjem takmičenja. Organizatori (Savez za školski sport Srbije) predlažu članove rukovodstva takmičenja).

Član 4.

OCENJIVANJE SASTAVA

1. Opis sastava sadrži vrednosti pojedinih elemenata iz sastava.
1. Ukoliko takmičarka ne izvede neki element, njegova vrednost se odbija u celini.
2. Obavezni sastavi se mogu, u celini ili u delovima, izvesti u suprotnu stranu od opisane strane. U tom slučaju pravac i smer kretanja ne mogu biti izmenjeni. Kod sastava na gredi ili tlu, za promenu izvođenja određenog elementa mogu se dodati ili oduzeti jedan do dva koraka. Pri tome ne sme doći do olakšanja određene veze (korak se oduzima ili dodaje pre veze između dva ili više elementa).

Član 5.

GREŠKE I ODBICI

Opšti odbici se odnose na oduzimanje određenog broja bodova za greške, koje se pojavljuju prilikom izvođenja na svim spravama.

Greške:

- opšte greške
- greške u držanju tela
- greške u tehnici
- greške u ponašanju takmičarke, trenera

Navedene greške mogu biti:

- male greške, za koje se odbija 0.10 boda
- srednje greške, za koje se odbija 0.30 boda
- velike greške, za koje se odbija 0.50 boda
- veoma velike greške 1.00 boda

Vrste grešaka i odbici za njih prikazani su u Tabeli 1.
Na osnovu obaveznog preskoka i opisa sastava na spravama (razboj, greda, parter), navedenih odbitaka za pojedine elemente, tabele opših grešaka, kao i specifičnih grešaka na pojedinim spravama, moguće je objektivno ocenjivanje obaveznih sastava.

Tabela 1. OPŠTE GREŠKE

OPŠTE GREŠKE	Male	Srednje	Velike i veoma velike
Greške u držanju nogu, ruku i stopala	0.10	0.30	0.50
Češanje sprave ili tla rukama Dotik sprave bez pada		0.30	0.50
Pauza	0.10		
Gubitak ravnoteže – kruženje rukama,dodatni korak, poskok, nesiguran doskok	0.10	0.30	
Pad na gluteuse ili kolena, na spravu ili pored			1.00

sprave			
Duboki čučanj			0.50
Udaranje sprave stopalima			0.50
Udaranje strunjače stopalima			1.00
Ćešanje strunjače ili sprave stopalima		0.30	
Dotik strunjače			0.50

Kratko opiranje o spravu (tlo) ili kratko hvatanje za spravu jednom ili obema rukama, bez pada(sa sprave ili na spravu)			0.50
Međunjih, međuzamah			0.50
Nedovljna amplituda elementa	s.p.0.10	s.p. 0.30	
Rastavljene noge ili kolena Nema pokušaja saskoka (razboj, greda)	s.p.0.10	s.p. 0.30	**1.00** **od konačne ocene**
Ponašanje takmičarke(učenice): ● takmičarka se nije predstavila na početku i na kraju sastava ● zagreva se nakon znaka za prekid ● ne započinje sastav na znak sutkinje ● nedozvoljena oprema, nakit i bandaž ● razgovara sa sudijama ● nesportsko ponašanje		**po 0.30 od konačne ocene (za sve prekršaje)**	
● nastup pogrešnim redosledom			**1.00 od zbira ekipe**
● nekorektan dres - triko(ekipa mora da ima jednoobraznu dres) – odbijanje se vrši od ukupnog broja bodova za ekipu na započetoj spravi (VS takmičenja)			**1.00 od zbira ekipe**

● započinje sastav bez datog znaka za početak - ocena je **0.00** ● napušta prostor za takmičenje – diskvalifikacija ● napušta svečeno proglašenje – nema plasmana(poništavanje rezultata)			
Ponašanje trenera(nastavnika): ● asistencija u toku sastava, saskoka			**s.p. 1.00 od konač.oce ne**
● asistencija kod preskoka – **0.00**			
● asistencija - dotik takmičarke			s.p.0.5 0
● davanje znakova takmičarki			s.p.0.5 0

● češanje sprave ● dotik sprave		s.p. 0.30	s.p. 0.50
● zaklanjanje vidika sutkinjama		s.p. 0.30	
● nedozvoljeno prisustvo trenera(nastavnika) pored sprave			0.50
● korišćenje nedozvoljene strunjače			0.50
● korišćenje dodatne podloge ispod daske			0.50
● nepropisno korišćenje magnezijuma			0.50

Član 6.

SPECIFIČNOSTI OCENJIVANJA NA POJEDINIM SPRAVAMA

PRESKOK

- Svaka takmičarka ima pravo na dva preskoka. Za plasman se uzima ocena boljeg preskoka.
- Dozvoljeno je da takmičarka izvede jedan dodatni zalet, a da, pri tome, ne dotakne dasku ili spravu. Za sledeći dodatni zalet oduzima se 1.00 bod od konačne ocene za izvedeni preskok.
- Mesto treneraje na strani doskoka, sa strane koja ne zaklanja vidik sutkinjama.
- Mesto trenera je na strani doskoka, sa strane koja ne zaklanja vidik sutkinjama. Nije dozvoljeno da se oslanja o konja ili daje takmičarki signale, nakon što je ova započela sa zaletom (vidi tabelu opštih grešaka).
- Preskok mora biti izveden osloncem obema rukama. U suprotnom se ocenjuje sa 0.00 bodova.
- Ocena prvog preskoka mora biti saopštena pre nego što takmičarka izvede drugi preskok.

1. FAZA PRVOG LETA dužina i visina putanje nakon odskoka sa daske.

1. FAZA UPORA podrazumeva upor na pružene ruke, položaj šaka, ramena, kukova, trajanje upora ili **FAZA LETA IZNAD SPRAVE** (švedskok sanduka)

3. **FAZA DRUGOG LETA** podrazumeva odraz rukama (snaga i brzina), povezanost sa prethodnim fazama, položaj tela visina i dužina leta, opružanje tela pre doskoka.

4. **DOSKOK** podrazumeva ugao doskoka, sigurnost doskoka,

SPECIFIČNE GREŠKE

- Preskok ne odgovara raspisu.....0.00
- Asistencija trenera tokom preskoka.....0.00
- Asistencija trenera kod doskoka.....0.00
- Asistencija trenera u toku leta.....0.00
- Trener je između odrazne daske i preskoka.....0.50
- Nedovoljna visina prve faze leta ..... do 0.50
- Pogrčene ruke u fazi upora.....do 0.50
- Pogrčene noge u fazi upora.....do 0.50
- Raširene noge.....do 0.50
- Zamah rukama raznoručno (2.Faza leta/iznad sprave).....0.30
- Zamah rukama suviše kasno (2.Faza leta/iznad sprave).....do 0.30
- Nedovoljno energičan (slab) zamah rukama(1.Faza prvog leta i 2.Faza leta)…do 0.30
- Lagani dotik,češanje, konja/švedskog sanduka nogam..... 0.30
- Nedovoljna visina faze drugog leta.....do 1.00
- Pogrčene noge u fazi drugog leta.....do 0.50
- U fazi drugog leta nema otvaranja(opružanja).....do 1.00
- Nedostatak opružanja pri doskoku.....do 0.50
- Nedovoljna daljina doskoka.....0.30
- Nedovoljna visina vertikalnog skoka.....do 1.00
- Prerano raznoženje, prerano grčenje nogu.....do 0.50
- Nedovoljna daljina doskoka.....0.30
- Mali korak unapred, mali poskok i nesiguran doskok.....0.10
- Dva ili više koraka pri doskoku, veliki korak pri doskoku.....maksimalno 0.80
- Veliki korak pri doskoku.....0.30
- Gubitak pravca.....do 0.30
- Pad u upor, na kolena i zadnjicu ili sed pri doskoku..... 1.00
- Duboki čučanj.....0.50

- Nedostatak dinamike…….....……0.30
- Poskok pre naskoka…….....0.50
- Greška u doskoku – nije prvo na stopala…….... 0.00
- Doskok ili korak van strunjače sa jednim stopalom/šakom.....0.10
- Doskok ili korak van strunjače sa oba stopa/šake ili deo tela.....d0.30

Ponašanje i pomoć trenera - vidi Tabelu 1. opštih grešaka

DVOVISINSKI RAZBOJ

- Sastav mora biti izveden bez zastoja i u određenom ritmu.
- U slučaju pada sa sprave takmičarka može nastaviti sastav, ukoliko prekid nije trajao više od 30 sekundi. U slučaju dužeg prekida sastav se smatra završenim i ocenjuje se samo deo do prekida.

SPECIFIČNE GREŠKE

- Zaleti za naskok sa ili bez dotika daske, razboja, bez naskoka……. 1.00 od KO
- Korišćenje nedozvoljene dodatne strunjače…… 0.50 od KO
- Pad na tlo ili spravu…….....1.00
- Ćešanje sprave stopalima…….....0.30
- Udaranje sprave stopalima…….....0.50
- Dotik strunjače……..... 1.00
- Podešavanje hvata…….…… 0.10
- Ispuštanje pritke jednom rukom…….…… 0.50
- Ispuštanje pritke sa obe ruke…….…… 1.00
- Ispuštanje pritke jednom rukom uz dodatni upor o spravu ili tlo…….…… 1.00
- Loš ritam izvođenja elemenata…….…… 0.10
- Dodatni zamah ili međunjih…….…… 0.50
- Amplituda zamaha…….....0.30
- Nepotreban lagani dotik,češanje, pritke rukama…….....0.30
- Prekid ritma – zastoj…….…… 0.30
- Nedovoljna visina i dužina leta kod saskoka…….....do 0.50
- Udaranje strunjače stopalima…….…… 1.00

- Svaki korak ili poskok nakon doskoka..... s.p 0.10
- Gubitak pravca kod saskoka..... ..... do 0.30
- Dva ili više koraka pri doskoku..... maksimalno 0.80
- Veliki korak pri doskoku..... 0.30
- Poskok pre naskoka.....0.50
- Duboki čučanj..... 0.50
- Nema pokušaja saskoka.....od konačne ocen 1.00
- Modifikacija propisanog elementa.....0.30

Ponašanje i pomoć trenera - vidi Tabelu 1.opštih grešak

*Modifikacija propisanog elementa je olakšano(izmenjeno) izvođenje obaveznog/propisanog elementa.

GREDA

- U sastavu na gredi dominantna je sposobnost održavanja ravnoteže. Zbog toga se, posebno, ceni sigurnost izvođenja sastava, kao i ritam, koji ne sme biti monoton. Svi elementi i veze treba da budu izvedeni povezano, sa određenom dinamikom i bez zastoja.
- U slučaju pada sa sprave sastav se može nastaviti, ukoliko prekid nije trajao duže od 10 sekundi. Ukoliko je prekid duži, sastav se smatra završenim i ocenjuje se do momenta pada.
- Dozvoljeno je da takmičarka izvede jedan dodatni zalet, a da, pri tome, ne dotakne dasku ili spravu. Za sledeći dodatni zalet oduzima se 1.00 bod od konačne ocene.
- Tokom vežbanja na gredi nije dozvoljena asistencija.

SPECIFIČNE GREŠKE

- Drugi dodatni zalet za naskok.....1.00 od KO
- Sastav bez naskoka..... 0.10
- Pad na gredu ili tlo.....1.00
- Hvatanje grede da bi se izbegao pad.....0.50
- Upiranje nogama o bočnu ivicu grede.....0.30
- Mali gubitak ravnoteže.....s.p. 0.10
- Dodatni pokret rukama ili nogom radi održavanja ravnoteže.....do 0.50
- Dodatni oslonac nogom o gredu radi održavanja ravnoteže.....0.30
- Pauza duža od 2sek..... s.p.0.10

- Nedovoljne amplitude elemenata (skokovi, odnoženja, zanoženja).....do 0.30
- **Skok nema fazu leta, ne priznaje se skok i oduzima se vrednost skoka- (D sutkinja)**
- Nesigurni okreti……..do 0.30
- **Okret nije završen - ne priznaje se, oduzima se vrednost- (D sutkinja)**
- Monotonija u ritmu u celom sastavu……..do 0.50
- Nedostatak artističnosti(sopstveni stil,koordinacija,opšti utisak).....do 0.30
- Nedostatak korišćenja cele grede……...0.10
- Nepotrebna pauza……..s.p.0.10
- Nema pokušaja saskoka.....od konačne ocene 1.00
- Nedovoljna visina i dužina faze leta kod saskoka……...do 0.50
- Korak ili poskok prilikom doskoka.....s.p 0.10
- Gubitak pravca kod doskoka……..do 0.30
- Pad u upor, na kolena ili sed pri doskoku……1.00
- Maksimalan odbitak za doskok iz saskoka bez pada……..do 0.80
- Dubok čučanj……0.50
- Modifikacija propisanog elementa…..……0.30

Ponašanje i pomoć trenera - vidi Tabelu 1. opštih grešaka

*****Modifikacija propisanog elementa je olakšano(izmenjeno) izvođenje obaveznog/propisanog elementa.

PARTER

Prilikom ocenjivanja sastava na parteru posebnu pažnju treba obratiti na:

- Sigurnost u izvođenju akrobatskih elemenata
- Sigurnost u izvođenju ritmičkih elemenata (skokovi, okreti, ravnoteže)
- Amplitude pokreta i kretanja
- Držanje tela
- Koordinaciju pokreta i kretanja
- Usklađenost sa muzikom (ritam i tempo)
- Tokom vežbanja na parteru nije dozvoljena asistencija

SPECIFIČNE GREŠKE

- Pad na tlo.....1.00
- Dodatni pokret rukama ili nogom radi održavanja ravnoteže.....do 0.30
- Nedovoljne amplitude elemenata (skokovi, odnoženja, zanoženja).....do 0.50
- Nedostatak izražajnosti.....0.10
- Loše držanje tela s.p.0.10
- **Skok nema fazu leta, ne priznaje se skok i oduzima se vrednost skoka - (D sutkinja)**
- Nedovoljna visina kod plesnih skokova…….....do 0.30
- Nesigurni okreti…….....do 0.30
- **Okretnije završen - ne priznaje se,oduzima se vrednost okreta - (D sutkinja)**
- Lagani upor rukama kod doskoka bez pada…….....0.50
- Češanje tla rukama…….....0.30
- Mali korak ili poskok prilikom doskoka..... s.p. 0.10
- Tvrd ili nesiguran doskok…….....0.30
- Gubitak pravca celog sastava…….....0.30
- Pauza duža od 2sek…….....s.p.0.10
- Dubok čučanj……...…0.50
- Loša tehnika izvođenja akrobatskih I plesnih elemenata…….....do 0.50
- Nedostatak artističnosti(sopstveni stil,koordinacija,opšti utisak).....do 0.30
- Monotonija u ritmu u celom sastavu…….....do 0.50
- Neusklađenost muzike i pokreta tokom sastava…….....do 0.30
- Sastav povezan sa muzikom samo na početku i kraju……..……...0.50
- Modifikacija propisanog elementa…..……..……0.30

Ponašanje i pomoć trenera - vidi Tabelu 1. opštih grešaka

*****Modifikacija propisanog elementa je olakšano(izmenjeno) izvođenje obaveznog/propisanog elementa.